

УДК 687.016.5:687.157

О.А. ЛАБЕНКО, Н.В. ОСТАПЕНКО, М.В. КОЛОСНІЧЕНКО, А.Ю. АНТОНЮЖЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ СЦЕНІЧНОГО АНСАМБЛЮ З ВИКОРИСТАННЯМ БІСЕРУ

Мета – розробка композиційно-гармонійного рішення ансамблю та його складових виробів з використанням бісеру в якості оздоблення. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань застосовано загальновідомий метод теоретично-аналітичного дослідження. Графічні матеріали виконано з використанням векторного редактору Xara X. На основі обраної стильової єдності, використання і застосування мережива як основного матеріалу та бісеру як оздоблення, морфологічного аналізу елементів, розроблена і виготовлена модель сценічного ансамблю. На основі теоретичних досліджень узагальнено і систематизовано різновиди бісеру в якості оздоблення виробів за різними класифікаційними угрупованнями. Запропоновано підхід до дизайн-проекткування ансамблю та його складових з використанням мережива та бісеру. Запропоновано творчий ескіз і матрицю варіантів моделей виробів ансамблю із використанням бісеру. Розроблено та виготовлено сценічний ансамбль з використання мережива та бісеру як високого рівня естетичності.

Ключові слова: бісер, ансамбль, оздоблення, аксесуари, формоутворення сучасного одягу, дизайн-проекткування, фактура.

O.A. LABENKO, N.V. OSTAPENKO, M.V. KOLOSNIICHENKO, A.Y. ANTONYUZHENKO

Kyiv National University of Technology and Design

DESIGN-PLANNING SCENIC ENSEMBLE WITH BEADS

Objective – development compositional and harmonic ensemble decision and its component products using beads as decoration. **Method:** to achieve this goal and meet the challenges of applied method known theoretical and analytical research. Graphic materials made using computer editor Xara X. **Results:** Based on the chosen stylistic unity, the usage of lace as the main material and beads as decoration, morphological analysis elements, developed and manufactured model stage ensemble. **Scientific novelty:** Based on theoretical studies are summarized and systematized kinds of beads as decoration articles on different classification groups. The approach to the design of the design of the ensemble and its components using lace and beads. The practical significance: A sketch idea of ensemble-based design product design using beads. Developed by Ensemble through the use of beads and lace as decorative elements of clothes and high aesthetics.

Keywords: research, beads, band, decoration accessories, shaping modern clothing design texture.

Вступ

На початку своєї історії людина задовольняла свої потреби вкрай примітивними формами одягу, проте в міру ускладнення і диференціації видів її діяльності з'являлась потреба у нових видах виробів. Поєднання наукових знань, технічної творчості та художньо-образного мислення реалізовується через дизайн-проекткування одягу і аксесуарів.

Постановка завдання

В умовах сьогодення фешн-індустрія диктує свій напрямок моди, формує незвичні та цікаві образи, які передають неординарність, особливість, креативність. Розробці композиційно-гармонійного образу ансамблю та його взаємопов'язаних виробів передують вибір стилістичного рішення, матеріалів, оздоблення та їх кольорової гами, врахування сучасних тенденцій тощо. Тому, дизайн-проекткування складових ансамблю, їх стильової єдності, розкриття існуючих зв'язків між формою, матеріалом, оздобленням та розгляд їх у системі потребує проведення теоретичних та експериментальних досліджень і є актуальним науково-технічним завданням [1].

Результати дослідження

Робота над створенням ансамблю починається з визначення його основи, призначення і асортименту одягу, які розкривають його основне призначення. Кожен додатковий виріб спроектовано залежно від основного за принципом його логічної та естетичної необхідності в даній комбінації. Нами запропоновано сценічний ансамбль, складовими якого є поясний, корсетний, рукавичний вироби, головний убір та аксесуари, які об'єднані за призначенням, стильовим рішенням тощо. Основу ансамблю становлять корсетний виріб, виготовлений з шовкової тканини у поєднанні з мереживом та трикотажною сіткою, та спідниця з шифону.

При цьому творчим джерелом обрано вишукане та елегантне французьке мереживо типу «Шантильї», виділені ознаки якого характеризуються жіночністю та ніжністю образу. Так, особливого значення набуває візерунково-рельєфна фактура та витончена округла форма елементів означеного матеріалу тощо.

Концептуальною основою створення ансамблю є гармонійне поєднання і взаємоузгодженість мережива і бісеру за умов поєднання силуетних та геометричних форм виробів ансамблю, їх пропорційності та монохромності кольору. На основі теоретичних досліджень творчого джерела виявлено певні орнаментально-декоративні елементи та поєднання, виокремлено та застосовано при створенні моделі-образу.

Нами проаналізовано, узагальнено та систематизовано різновиди бісеру за різними класифікаційними угрупованнями (рис. 1). Отже, бісер відрізняється за формою, розміром, покриттям,

матеріалом, кольором, країною-виробником, способом виготовлення тощо [2]. З метою створення завершеного гармонійного образу сценічного ансамблю перевагу надано скляному, круглому, матовому бісеру, рубаному стеклярусу та січці чорного кольору з глазурованим непрозорим покриттям, які використано при виготовленні виробів.

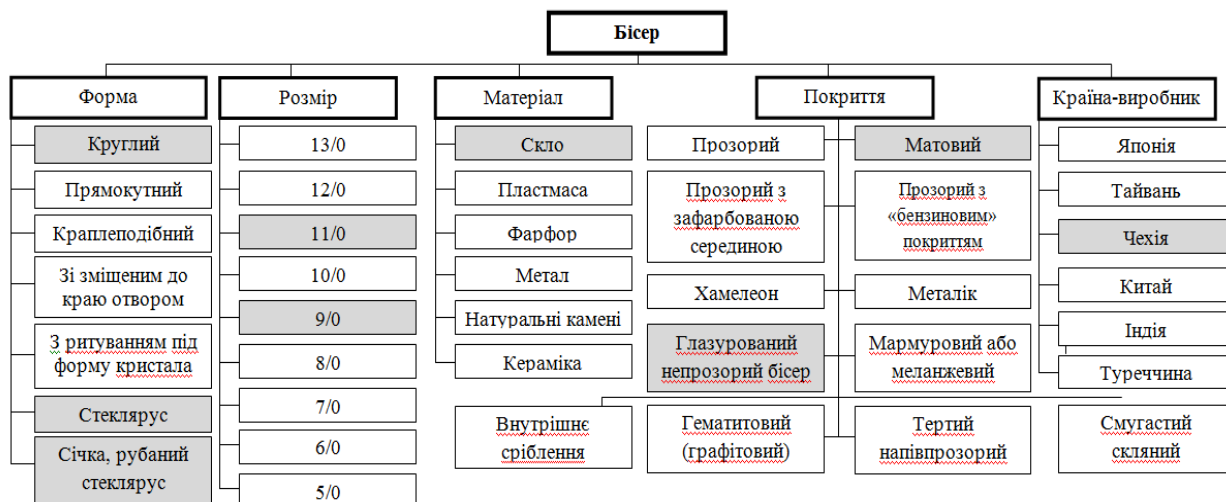

Рис. 1. Систематизація різновидів бісеру

З огляду на це, стилістика виробів ансамблю передбачає використання мережива як основного матеріалу та бісеру, як декоративно-оздоблювального, для підсилення візуальної екстравагантності, чуттєвості та емоційного ефекту образу, і водночас об'єднує всі вироби. Нами встановлено взаємозв'язок між обраними різновидами бісеру, місцем його розташування, формою і способом вишивки в ансамблі та фактурними елементами мережива [2].

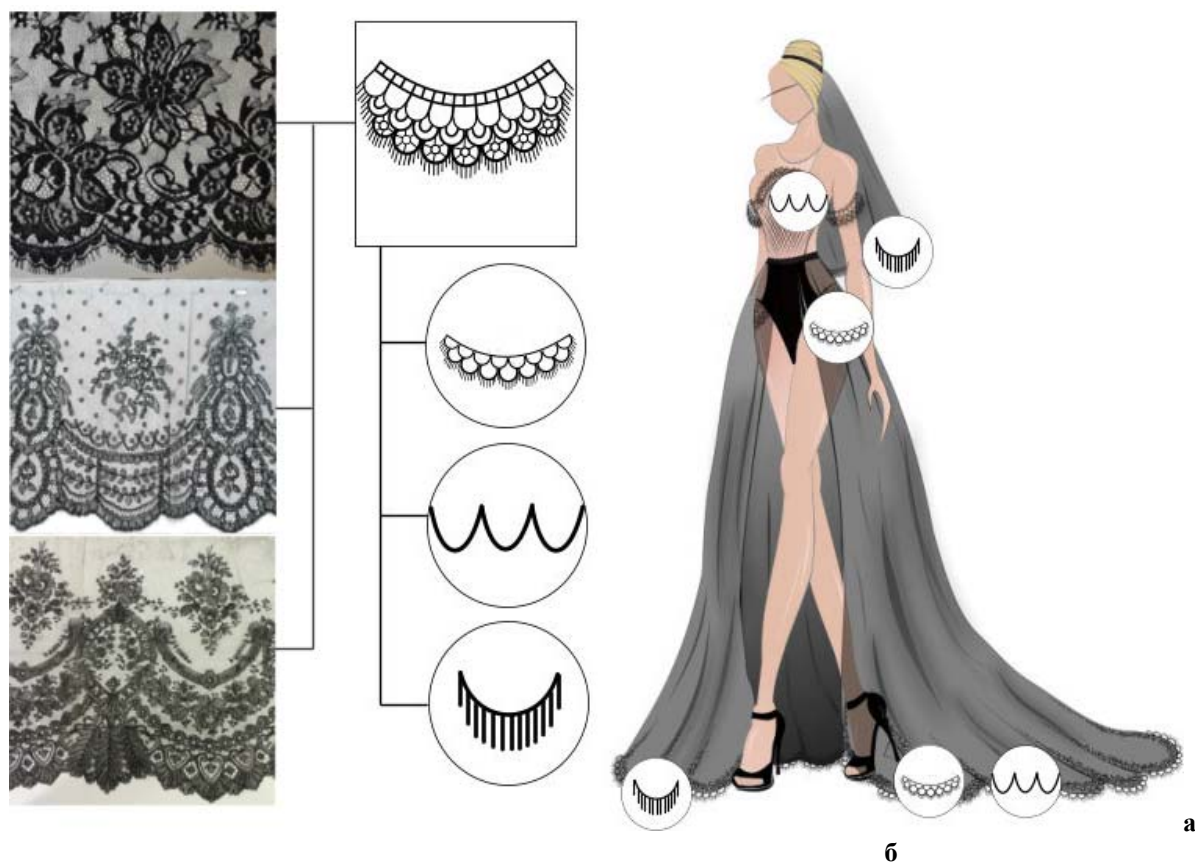

Рис. 2. Трансформація творчого джерела: а – різновиди творчого джерела; б – зовнішній вигляд ансамблю із перенесеними елементами

Аналітично досліджено ступінь використання бісеру у виробах різного призначення на прикладах творчості відомих дизайнерів і встановлено, що його доцільно розглядати як оздоблення, яке займає незначну частину площі всього виробу, часткову вишивку, що вкриває більш ніж половину площі, та виріб,

який виготовлений лише із бісеру і не виключає використання основи. Нами запропоновано оздобити бісером у визначених місцях елементи корсету, фати і довгої розширеної до низу спідниці, а нарукавники виготовити лише з бісеру.

При проектуванні і виготовленні виробів ансамблю потрібно раціонально обирати основу – текстильний матеріал, до якого пришивається бісер, з відповідними характеристиками оскільки, з одного боку, оздоблення збільшує масу виробу, з іншого, вироби мають бути ергономічними, вишивка має витримувати різні впливи і навантаження і при цьому не втрачати естетичний зовнішній вигляд [3]. При вишиванні бісером за основу використано мереживо та шифон, а з'єднання оздоблення виконано швом «вперед голкою».

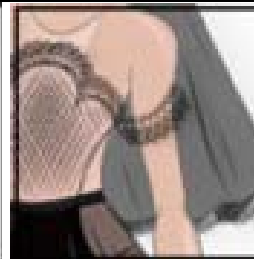

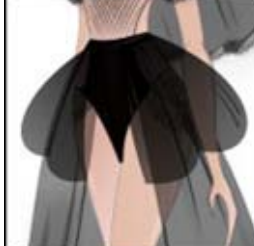

Основними матеріалами з різнофактурними композиціями обрано для виготовлення спідниці – гладкий напівпрозорий шифон, для корсету – візерунково-рельєфне мереживо у поєднанні з блискучим шовком та матовою трикотажною сіткою. Причому у корсетному виробі мереживо виступає як самостійний елемент, а бісер як оздоблювальний.

Виокремлення з образу творчого джерела певних елементів (рис. 2) дозволило доповнити фактуру матеріалу поясного виробу та головного убору легким та прозорим мереживом. Так, фестончата форма застосована при оформленні низу довгої розширеної спідниці і доповнена вишивкою бісером, що додає блиск і певну вишуканість. Форму і фактуру орнаменту мережива «Шантильї» відтворено в з'єднаних нарукавниках, виготовлених повністю із бісеру, які кріпляться до корсетного виробу карабінами. Блиск та гладкість бісеру передається матеріалом для виготовлення поясного виробу.

На основі аналітичних досліджень з урахуванням інформації щодо різновидів бісеру, творчого джерела запропоновано ескізи-ідеї, фор-ескізи моделей складових ансамблю. Нами розроблено матрицю варіантів моделей ансамблю з метою забезпечення гармонійного конструктивного рішення. Модельний ряд можливих варіантів складових представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Матриця варіантів моделей виробів ансамблю

Вид виробу	Варіанти			
Корсетні вироби				
Головний убір				
Рукавичні вироби				
Поясний виріб				

Виявлено і досліджено особливості композиційно-конструктивних рішень сучасних виробів, характерними ознаками якими є стилеутворюючі елементи [3]. Комбінування елементів мережива та вишивки можна розглядати як проекцію складових ліній та форми одного елемента на другий, що проглядається у творчому ескізі (рис. 3).

Мереживо, виразне за орнаментальною фактурою та монохромними кольорами і оздоблене блискучим бісером, постають ключовим елементом ансамблю, довкола якого формується і розвивається цілісність художньо-образного рішення.

Рис. 3. Творчий ескіз сценічного ансамблю: а – вид спереду, б – вид ззаду

Найвиразнішими аспектами сценічного ансамблю є А-подібний силует, пластична форма, монохромні кольори, використання мережива і бісеру тощо. Корсетні вироби при цьому відтворюють форму тіла людини. Блискучий та гладкий бісер відтіняє шовк при виготовленні спідниці. Тональна палітра матеріалів костюму складає цікаву варіативність монохроматичних кольорів, чорний бісер слугує як градієнт у оформленні низу поясного виробу, насичено темна фурнітура передає прозорість, легкість та повітряність образу [4]. На основі аналітичних та експериментальних досліджень магістром кафедри ергономіки і проектування одягу КНУТД, автором статті, Лабенко О.А розроблено конструктивно-технологічне рішення ансамблю, виготовлено та представлено на VI фестивалі краси та стилю «Vinnytsia Fashion Days 2016/17» (рис. 4).

Естетична виразність і єдність образу сценічного ансамблю досягнута завдяки поєднанню фактури шифону і вишуканого мережива пов'язаному з декоруванням бісером у відповідних місцях виробів.

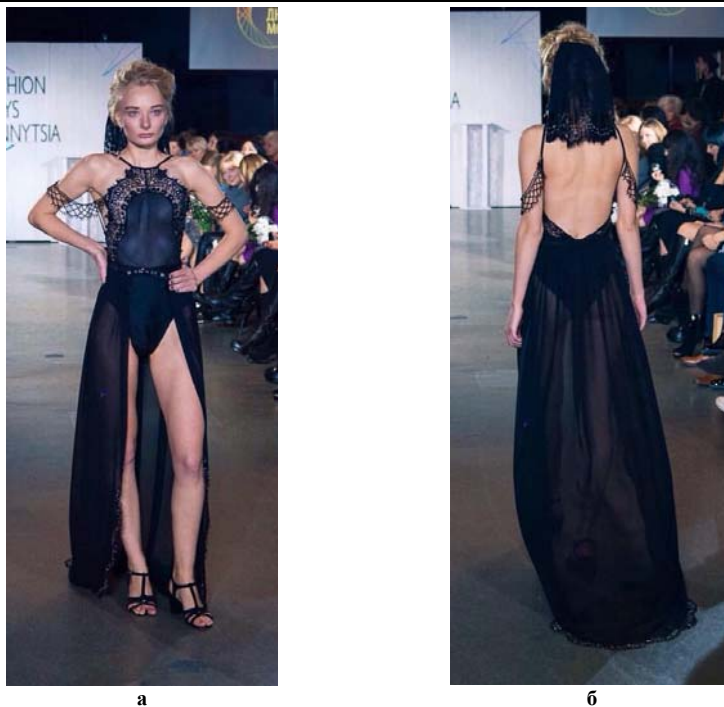

Рис. 4. Фото сценічного ансамблю: а – вид спереду, б – вид ззаду

Висновки

За результатами досліджень визначено, узагальнено основні особливості та елементи фактур і форм творчого джерела та реалізовано в оптимальному композиційно-конструктивному рішенні моделей виробів ансамблю. Систематизовано різновиди бісеру за формою, розміром, покриттям, матеріалом, кольором, країною-виробником, способом виготовлення тощо. Обґрунтовано структуру взаємно підпорядкованих виробів і елементів сценічного ансамблю, розроблено творчий ескіз і матрицю варіантів моделей виробів ансамблю, на основі якого запропоновано їх конструктивно-технологічне рішення. Виготовлені вироби із вишивкою бісером представлено на Вінницьких днях моди 2016.

Література

1. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення : ДСТУ 3899-99. – [Чинний від 2000-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2000. – 32 с. – (Національний стандарт України).
2. Дубінецька Г.О. Систематизація елементів весільного одягу на основі принципів трансформації / Г.О. Дубінецька, Н.В. Остапенко, Т.В. Луцкер, Л.В. Навольська // Вісник ХНТУ. – 2016. – № 2(57). – С. 123–135.
3. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу : навч. посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик – К. : КНУТД, 2011. – 238 с.
4. Пашкевич К. Л. Дизайн-проектирование коллекций одежды сложных объемно-пространственных форм на основе принципов тектоники / К. Л. Пашкевич // Вестник Казанского технологического университета. – 2016. – Т. 19, № 18. – С. 91–96.

Рецензія/Peer review : 23.1.2017 р.

Надрукована/Printed : 4.2.2017 р.

Статтю представляє: д.т.н., проф. Колосніченко М.В.